

Reinhard Heydrich – bødlen

Filmen indgår i en serie med 6 titler under overskriften

"SS-Hitlers elite"

Udsendelse 3: Reinhard Heydrich – bødlen.

Indhold

- a. Filmens seks kapitler
 - b. Kommenteret resume af filmens handling
 - c. Filmens tema i forhold til Fælles Mål 2 og Historiek
 - d. Supplerende materialer og lærerens forberedelse
 - e. Elevopgaver
-

Reinhard Heydrich

Alle billeder er fra tv-udsendelsen

Kapitelinddeling

1. Præsentation af Heydrich
2. Mod magten
3. Dødspatruljerne på Østfronten
4. Wannseekonferencen
5. Operation "Anthropoid"
6. Lidice

Æresvagt ved Heydrich bære efter den tjekkiske modstandsbevægelse havde likvideret ham.

Kommenteret resume af filmens handling

Filmen fortæller i kronologisk form om Reinhard Heydrichs liv og militære/politiske karriere i det nazistiske Tyskland. Han blev medlem af nazistpartiet som 27 årig. Han gjorde hurtigt karriere, blev tilknyttet SS-organisationen, og endte snart i den øverste ledelse. I 1936 blev han chef for sikkerhedspolitiet og i 1939 chef for alle hemmelige tjenester i SS. I 1941 fik han af Himmler til opgave at løse problemet med udryddelsen af Europas jødiske befolkning. Året efter var han leder af den konference i Berlin – Wannseekonferencen – hvor beslutningen om "den endelige løsning af jødeproblemet", etableringen af udryddelseslejrene, blev truffet.

Heydrich bil efter den tjekkiske modstandsbevægelses attentat på Heydrich

I september 1941 blev han udnævnt til rigsprotektor i Böhmen og Mähren – det nuværende Tjekkiet- og han flyttede til Prag med sin familie. Her startede han et sandt rædselsregime og den tjekkiske modstandsbevægelse besluttede at likvidere ham. Den 27. maj 1942 slog de til. De overfaldt ham, da han var på vej i sin åbne vogn til kontoret på slottet i Prag. Men likvideringen mislykkedes. Hårdt såret blev han kørt til et hospital i Prag, hvor han døde nogle dage senere.

Det nazistiske Tyskland hævnedes sig ved at udslette en tilfældig landsby uden for Prag, landsbyen Lidice. Byens mandlige befolkning over 16 år blev henrettet og kvinder og børn sendt til kz-lejre. Enkelte børn med "arisk udseende" blev bortadopteret til familier i Tyskland.

I Berlin fik Heydrich en storslået statsmandsbegravelse.

Tema: Tyskland under nazismen
Titel: " Reinhard Heydrich – bødlen "

Fag: Historie
Vejledning

Målgruppe: 8. – ungdomsuddannelse
Lærer

Filmens tema i forhold til Fælles Mål 2 og Historiekanonen

Målgruppe: 8. - 10. klasse og ungdomsuddannelserne

Eleverne udtrykker sig om, hvordan begreberne magt og ret indgår i historiske sammenhænge. De sætter sig ind i værdier og holdninger, der ligger til grund for historiske begivenheder og samfundsforandringer.

Historiekanon

Kanonpunkt 25 "Menneskerettighederne"

Den anden verdenskrigs rædsler lagde grunden for udarbejdelsen af Menneskerettighedserklæringen i 1948.

Supplerende materialer

Til arbejdet i klassen:

91.93 Stewart Ross: Anden Verdenskrig 1997

Gode afsnit om fascismen og Hitlers vej til magten – fint billedmateriale. Findes som klassesæt på nogle CFU'er.

91.241 Nils Aage Jensen: Holocaust – nazismens folkedrab 1999

Bogen samarbejder fint med filmen.

Netsider:

www.folkedrab.dk

www.denstoredanske.dk

www.historienet.dk

www.auschwitz.dk - engelsksproget.

Lærerens forberedelse

Peter Frederiksen: det 3. rige – fællesskab og forbrydelse 2001

Michael Klos: Tyskland 1871 – 2000

Carl Johan Bryld: Verden efter 1914 – i dansk perspektiv.

Opgave 1

Den perfekte nazist

At være nazist i Tyskland i 1930'erne og under anden verdenskrig betød, at man så verden på en særlig måde. Man talte om over- og undermennesker og om mennesker, der var udvalgt til at styre andre. Demokratiet var sat ud af spillet, og politi og domstole handlede kun efter ordre fra den nazistiske ledelse i landet. Da det nazistiske Tyskland gik i krig i 1939 førte det til overgreb på mennesker i de lande de angreb og erobrede.

1. Se kapitlet " Præsentation af Heydrich" og lav en liste over egenskaber, du synes passer på et menneske, der kalder sig nazist.

2. Se kapitlet " Dødspatruljerne på Østfronten" Vælg 1-2 vidneudsagn og tag notater. Hvad siger vidnerne om de overgreb Heydrich satte i gang? Hvad siger de om Heydrich?

3. Da Heydrich var blevet dræbt af den tjekkiske modstandsbevægelse blev hans lig transporteret tilbage til Tyskland. Her fik han en kæmpe heltebegravelse. Hvorfor hyldede nazisterne ham som helt, en mand der var brutal, hensynsløs og uden medfølelse for andre mennesker?

Opgave 2

Tilintetgørelsen af den tjekkiske landsby Lidice

1. Se kapitel 6 "Lidice". Hvordan forklarede nazisterne overfaldet på byen? Hvorfor behandlede de tyske soldater indbyggerne så grusomt?
2. Overlevende fra byen fortæller rystende oplevelser fra nazisternes overfald på byen. Fortæl den historie, der gør mest indtryk på dig.
3. Historisk metode. Nu skal du prøve at bruge en kildeanalysemodel på udsagnene i filmen. Prøv først selv at besvare spørgsmålene i kildeanalyse-modellen – få hjælp af din lærer. Vis derefter kapitel 6 for resten af klassen, og drøft kildeanalysen med resten af klassen.

Kildeanalysemodel

1. Hvad er det for en kilde?
2. Hvor stammer kilden fra?
3. Hvornår stammer kilden fra?
4. Hvem henvender kilden sig til?
5. Beskriv kildens funktion – indhold – udtryk
6. Er der en holdning – synsvinkel/tendens som kilden fremviser?
7. Er kilden troværdig eller forsøger den at narre os – bliver vi manipuleret til at mene noget bestemt?
8. Hvilken historisk begivenhed kan kilden være med til at belyse?

Opgave 3

Wannsee-konferencen

Se kapitel 4 "Wannsee-konferencen" grundigt igennem. Her får du en kort beskrivelse af starten på Holocaust. Heydrich var manden bag den praktiske udførelse af Holocaust. På Wannseekonferencen besluttede en lille kreds af højtstående nazister med Heydrich i spidsen, hvordan Europas jødiske befolkning skulle udslettes.

1. Hvad besluttede de på mødet?
2. Nu går vi fra filmen til flere informationer på nettet. Gå ind på siden www.folkedrab.dk I venstre side finder du ordet "Kilder" tryk videre til "Holocaust". Find dokumentet fra Wannseekonferencen. Læs det grundigt igennem. Tag kopier til fremlæggelse i klassen. Forbered en fremlæggelse.
3. Dokumentet blev brugt i anklageskriftet i Nürnbergprocesserne mod flere højtstående nazister. Hvorfor tror du? Begrund dit svar.

Opgave 4

Likvideringen af Heydrich – operation "Anthropoid"

Se kapitel 5 og 6 "Operation "Anthropoid" og "Lidice" grundigt igennem. Kom med ideer til et rollespil, der handler om det møde den tjekkiske modstandsgruppe holdt, da de valgte at likvidere Heydrich.

Hvad foregik der på det møde?

Her er nogle ideer du kan starte med:

Rollespil

- hvad er grundene til at netop Heydrich skulle dø?
- hvilke slags våben skulle bruges?
- hvor skulle det foregå?
-

Hvem tror du var med til mødet? Navngivne personer? Find navnene på Wikipedia

Kom med forslag til replikker.

Efter rollespillet i klassen kunne det være en ide at debattere, om det er i orden at tage et andet menneskes liv uden rettergang og dommer? Eller om det overhovedet er i orden at tage et andet menneskes liv – for og imod dødsstraf.